

بسمه تعالی

شناسه خبر: ۲۹۵۰۴۹ از سوی وزارت کشور

دستورالعمل ۱۰گانه ترویج فرهنگ عفاف و حجاب در دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ شد

ستاد مرکزی صیانت از حریم امنیت عمومی و حقوق شهروندی وزارت کشور دستورالعمل برنامه‌های ۱۰گانه درون سازمانی ترویج فرهنگ عفاف و حجاب در دستگاه‌های اجرایی را ابلاغ کرد.

کلیات

برنامه های درون سازمانی ترویج عفاف و حجاب مجموعه ای از برنامه ها و اقدامات است که تمامی وزارت-خانه ها، سازمان ها، ادارات و نهادها برای ترویج، تبلیغ، معرفت افزایی و نهادینه سازی فرهنگ اصل و متعالی ایرانی و اسلامی در حوزه ی حجاب و عفاف، نسبت به تحقق آن برنامه ریزی و اقدام می کنند.

همه دستگاه های ذیربط در تهیه، اصلاح و تکمیل این مجموعه مشارکت کرده و خود را ملزم به رعایت مفاد آن می دانند.

اصول حاکم بر کلیت برنامه های این دستورالعمل که تحقق اهداف مورد نظر منوط به رعایت و التزام به آنهاست به شرح زیر می باشد.

۱. اطلاع رسانی و تبلیغات، متناسب با فضای عمومی و اقتضائات ویژه هر دستگاه.
۲. الزام بر استفاده از تجربیات موفق و استقبال از ابتکار، خلاقیت و نوآوری برای افزایش کارآمدی و روزآمد ساختن شیوه های اجرایی کردن این دستورالعمل.
۳. تعیین ردیف و تخصیص بودجه و اعتبارات لازم و کافی برای پی گیری و اجرای برنامه ها
۴. تأکید بر اطلاع، اشراف و حمایت بالاترین سطح مدیریتی هر دستگاه از این دستورالعمل و لزوم ورود و حضور سایر سطوح مدیریتی برای تحقق آن.
۵. تأکید و توصیه به مطابقت کامل هر نوع تدبیر، برنامه و اقدام با مفاد و چارچوب های این دستورالعمل و پرهیز از رویکردها و اقدامات سلیقه ای و شخصی
۶. تبیین علمی «برتر و کامل بودن چادر به عنوان حجاب» و ویژگی های شغلی و حرفه ای مخاطب و اقتضائات سازمانی در تبلیغ و ترویج «چادر به عنوان حجاب برتر»
۷. برنامه ریزی و اقدام به منظور ارتقای موضوع عفاف و حجاب از سطح موضوعی با طبقه بندی اداری و تکلیفی ظاهری به تراز باوری عمیق و انتخابی آگاهانه
۸. تأکید و توجه توأمان به تعمیم موضوع عفاف و حجاب به زنان/مردان
۹. اعمال دقت در اجرا و اظهار علنی حساسیت توسط مدیران نسبت به مواجهه و استفاده ی ابزاری و ناقض اهداف این دستورالعمل
۱۰. استفاده علمی و متناسب با اقتضائات سازمانی، از آیات و روایات، مضامین دینی و معنوی، فرمایشات، رهنمودها و توصیه های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری، در برنامه های آموزشی، ترویجی و تبلیغی
۱۱. ترجیح و تقدم بخشیدن به مواجهه ملایم، مبتنی بر حسن خلق و معطوف به جذب حداکثری و احاله ی برخوردهای انضباطی به آخرین مرحله از مراحل تصمیم گیری
۱۲. تأکید بر جذب مشارکت همدلانه ی کارکنان هر دستگاه در اجرای برنامه ها

۱۳. توجه و تأکید بر اهمیت واگذاری هرگونه مسئولیت، در هر سطحی، به افرادی دارای حسن سابقه، واجد محبوبیت و آشنا و عامل به اصول اخلاقی و رفتار متعادل انسانی
۱۴. استفاده از اعتبار جاری در تهیه لباس متحدالشکل با همکاری کارگروه مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی متناسب با شئونات اسلامی

برنامه اول: پایش و بررسی وضعیت عفاف و حجاب

اقدامات:

۱. برگزاری منظم جلسه کمیته عفاف و حجاب و گروه های تخصصی در امور هنری، تبلیغی، آموزشی، پژوهشی، نظارتی و ...
۲. پایش و بررسی وضع موجود عفاف و حجاب در دستگاه و اتخاذ راه کارهای بهبود آن
۳. ارائه گزارشات فصلی یا موردی با مسئولین عالی درخصوص آخرین وضعیت عفاف و حجاب در سازمان
۴. تنظیم صورتجلسه و تهیه گزارش برای رؤیت دبیر ستاد صیانت دستگاه یا استان
۵. پی گیری مصوبات و ارائه گزارش در نشست ستاد، صیانت دستگاه با استان

برنامه دوم: تدوین و ترویج منشور عفاف و حجاب

اقدامات

۱. تعیین حدود پوشش کارکنان زن برابر دستورالعمل های مربوطه شامل: چادر یا مانتوی غیرچسبان با آستین بلند تا زیر زانو و بدون علائم، شلوار پارچه ای، مقنعه بلند (به طوری که تمام سر، موها و نواحی گردن پوشیده شود) با رنگ های متعارف بدون زینت و زیورآلات و عدم استفاده از هرگونه لوازم آرایشی
۲. تعیین حدود پوشش کارکنان مرد شامل: رعایت آراستگی و متانت ظاهری، اجتناب از پوشیدن تی شرت، پیراهن تنگ با آستین کوتاه و شلوار تنگ یا جین و نیز پوشیدن لباس های دارای نشانه های غربی یا زیورآلات غیرمتعارف و کمربندهای پهن با سگک غیر متعارف و پیرایش نامناسب موی سر و صورت
۳. ایجاد فضای امن و آرام با اتخاذ تدبیر مناسب برای جداسازی محیط بانوان از جمله: محل کار، سرویس ایاب و ذهاب و غذاخوری، در راستای کاهش اختلاط و سالم سازی روابط بین کارکنان زن و مرد به استناد مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
۴. خودداری از به کارگیری بانوان در پست و محل های سازمانی پرازدحام ویژه آقایان و حتی المقدور در نوبت کاری شبانه
۵. ترجیحا به کارگیری منشی و یا مسئول دفتر مرد برای مدیران و زن برای مدیران خانم
۶. تدوین منشور عفاف و حجاب سازمان مبتنی بر شریعت اسلام، رهنمودهای امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، قوانین و مقررات جاری و ماهیت سازمان

۷. اطلاع رسانی و آگاه سازی کارکنان و مراجعین نسبت به مؤلفه ها، شاخص ها و معیارهای منشور عفاف و حجاب.

۸. فرهنگ سازی منشور عفاف و حجاب در سا زمان مبتنی بر قوانین و مقررات، جاری کشور و ماهیت سازمانی

۹. تهیه دستورالعمل و پیوست فرهنگی برای رعایت شئون اسلامی و ترویج عفاف و حجاب در برپایی جشنواره ها، نمایشگاه ها، همایش ها، اماکن تفریحی، شهرک های سازمانی، فروشگاه های تابعه و نحوه حضور کارکنان در اجلاس ها و سفرهای بین المللی

برنامه سوم: آموزش و اقناع سازی

تبصره (۱): اجرای ۶ جلسه ۲ ساعته برنامه های آموزشی و تربیتی در سال برای حداقل ۵۰ درصد کارکنان و مدیران و ۲۵ درصد خانواده ها متناسب با امکانات و مقدرات سازمانی

تبصره (۲): اجرای حداقل یک همایش یا گردهمایی با عناوین زیر در سال:

- همایش کارکنان (زن و مرد)
- همایش ویژه بانوان (کارکنان زن و همسران کارکنان مرد)
- همایش ویژه آقایان (کارکنان مرد و همسران کارکنان زن)
- همایش ویژه دانشجویان (فرزندان دانشجوی کارکنان)
- گردهمایی ویژه فرزندان دبیرستانی کارکنان
- گردهمایی ویژه فرزندان دبستانی و کودک کارکنان
- گردهمایی خانواده محور شامل همه اعضای خانواده کارکنان

تبصره (۳): خودداری از برگزاری کارگاه های آموزشی، گردهمایی ها و همایش های برازدحام، شلوغ، غیرقابل کنترل و فاقد اثربخشی
اقدامات:

۱- برگزاری همایش ها و کارگاه های آموزشی و جلسات هم اندیشی با رویکرد عفاف و حجاب برای کارکنان و خانواده های آنان

۲- استفاده روش های نو و ابتکاری پرمحتوی و با نشاط در برگزاری همایش ها و نشست های آموزشی با رویکرد عفاف و حجاب

۳- استفاده از فرصت مناسب ها، اوقات فراغت تابستان و سایر تعطیلات (در قالب دوره ی یک روزه) حتی المقدور به تفکیک برنامه های مذکور در تبصره (۲)

۴- استفاده از اساتید و شخصیت های مجرب، فاضل و خوش بیان حوزوی و دانشگاهی مورد تأیید دستگاه های ذیربط و پاسخ به سوالات و شبهات مربوط به عفاف و حجاب

۵- معرفی الگوی جامع و مناسب عفاف و حجاب و پوشش اسلامی و ایجاد زمینه های دسترسی به آن

- ۶- حضور مدیران عالی و خانواده ی آنان با رعایت آداب و ظواهر دینی در همایش های خانوادگی و تأکید بر الگو بودن آن برای دیگران
- ۷- الزام به حضور کارکنان در برنامه های آموزشی و احتساب آن در آموزش های حین خدمت و دوره های مصوب سازمان
- ۸- حتی المقدور تهیه و توزیع ویژه نامه های علمی آموزشی برای تبیین و تشریح اهمیت و ضرورت عفاف و حجاب در جامعه

برنامه چهارم: خدمات فرهنگی و هنری و تبلیغی عفاف و حجاب

- تبصره (۱): فعالیت های فرهنگی، هنری و تبلیغی شامل: اجرای مسابقات، تئاتر، نمایش فیلم، برگزاری نمایشگاه، اردوهای فرهنگی، زیارتی و سیاحتی و عرضه بسته های فرهنگی
- تبصره (۲): اجرای ۴ عنوان از برنامه های فوق در طول سال برای حداقل ۵۰٪ کارکنان و خانواده آنان و نیز اعزام ۱۰ درصد آنان به اردوی متناسب با امکانات و توانمندیهای سازمان

اقدامات:

۱. اجرای برنامه های فرهنگی، هنری و تبلیغی ویژه بانوان شاغل و خانواده های کارکنان و مراجعین با موضوع عفاف و حجاب
۲. ارائه تسهیلات مناسب برای بهره مندی کارکنان و خانواده های آنان از پوشش (مد و لباس) اسلامی و متناسب با الگوهای مطلوب اسلامی - ایرانی با هماهنگی دستگاه های ذیربط
۳. عرضه بسته های فرهنگی با تخفیف ویژه همراه با برگزاری مسابقات فرهنگی در نمایشگاه ها، مراسم و مناسبت ها
۴. دعوت از بانوان محجبه و موفق در عرصه های اجتماعی فرهنگی، هنری و کارآفرین با هدف الگوسازی برای ترویج عفاف و حجاب
۵. ارسال پیامک در مناسبت های خاص، تبریک تولد، ازدواج، ارتقای تحصیلی و ... به کارکنان همراه با پیام اخلاقی با موضوع خانواده و عفاف و حجاب
۶. غنی سازی اوقات فراغت خانواده های کارکنان و تقدیر از خانواده های موفق با رویکرد عفاف و حجاب نظیر اردوهای زیارتی و سیاحتی
۷. استفاده از فرصت مراسم و مناسبت های مذهبی و ملی برای ترویج عفاف و حجاب و تجلیل از خانواده های شهدا و ایثارگران
۸. اجرای برنامه های فرهنگی و آموزشی در اردوها و ایجاد فضای معنوی مناسب برای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب

۹. ترغیب و اعزام کارکنان و خانواده آنان به اردوهای راهیان نور با تأکید بر استفاده از راویان رزمنده و مجرب دفاع مقدس و ارائه هدایای فرهنگی با مضامین خاطرات و منتخب وصیت‌نامه‌های شهدا در خصوص رعایت عفاف و حجاب
۱۰. تأمین شرایط و زمینه‌های مناسب ورزشی، تفریحات مفرح، سالم، هیجان آور و با نشاط برای خانم‌های شاغل و خانواده‌های کارکنان متناسب با مقدرات و شرایط سازمان

برنامه پنجم: خدمات مشاوره‌ای

تبصره: پیش‌بینی نیم ساعت مشاوره در ماه برای حداقل ۵ درصد از کارکنان و خانواده‌ها

اقدامات:

۱. دعوت از مشاورین متاهل، مجرب و آشنا به آموزه‌های دینی
۲. انتخاب مکانی مناسب و در دسترس برای ارائه خدمات مشاوره‌ای به کارکنان و خانواده‌های آنان
۳. ارائه مشاوره‌های اعتقادی، اخلاقی و خانوادگی با رویکرد استحکام بنیان خانواده و ترویج عفاف و حجاب مبتنی بر آموزه‌های اسلامی
۴. استفاده از فرصت محافل و اردوهای خانوادگی برای مشاوره
۵. اطلاع‌رسانی و بهره‌گیری از فرصت و ظرفیت‌های فضای مجازی در امر مشاوره

برنامه ششم: فضا سازی و تبلیغات محیطی

اقدامات:

۱. فضا سازی و تبلیغات محیطی با استفاده از شیوه‌های اثربخش و ابزارهای نوین تبلیغی و رسانه‌ای
۲. تهیه و نصب تابلوها، نمادها و .. به صورت هنرمندانه، اثربخش، غیرمستقیم، کوتاه، جذاب و برگرفته از آموزه‌های دینی و رهنمودهای امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(مدظله العالی) متناسب با محیط و ماهیت سازمانی برای ترویج فرهنگ عفاف و حجاب
۳. بروزرسانی و تغییر نوبه‌ای تابلوها و تعویض نمادها و ... حداقل ۴ مرحله در طی سال
۴. انجام تبلیغات محیطی در مسیرهای پررفت و آمد، ورودی‌ها و سالن‌های انتظار

برنامه هفتم: حمایت از آثار و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب

اقدامات:

۱. حمایت از آثار علمی، هنری و فرهنگی با موضوع عفاف و حجاب دربخش: فیلم، انیمیشن، تئاتر، برنامه مستند، نشریه و کتاب، پژوهش، فضای مجازی، سرود، نقاشی، کاریکاتور و ... (حداقل دو اثر)

۲. استفاده از ظرفیت‌های علمی و فرهنگی دستگاه مربوطه، متناسب با نیازهای سازمانی و یا از طریق مؤسسات تخصصی مردم نهاد

۳. استفاده از هنرمندان و نویسندگان متعهد و متخصصین فعال در عرصه عفاف و حجاب و نیز دستگاه‌های فرهنگی از قبیل، سازمان صدا و سیما، وزارت فرهنگ و ارشاد، وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری، وزارت آموزش و پرورش، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، سازمان اوقاف و ... در تأمین و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب

۴. تأکید به اثربخشی و جذابیت آثار علمی و فرهنگی، فیلم‌های کوتاه، بلوتوث، پیامک، با سوزن‌های خانواده موفق، دختر نمونه، زنان الگو و ...

۵. انجام پژوهش‌های کاربردی و بررسی علل و عوامل بدپوششی کارکنان و خانواده‌ها همراه با راه‌کارهای مؤثر در رفع آنها

۶. ایجاد زمینه اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری در سازمان با موضوع عفاف و حجاب

برنامه هشتم: تشویق و ترغیب

اقدامات:

۱. اعمال تشویقات سازمانی برای کارکنان محجبه و فعال در امور ترویج و گسترش فرهنگ عفاف و حجاب از جمله: اعطای لوح، هدایا و ترفیعات اداری، اعزام به اردوها و سفرهای زیارتی، سیاحتی و ارائه تسهیلات رفاهی و ورزشی مناسب
۲. تشویق، ترغیب و تسهیل ازدواج کارکنان مجرد توسط مدیران و دیگر کارکنان سازمان
۳. ترغیب بانوان شاغل به انتخاب حجاب برتر و تمجید از افراد متحول شده با تأکید بر پرهیز از اقدامات زمینه ساز رفتارهای متظاهرانه
۴. ایجاد ساز و کار مناسب برای حفظ و رعایت عزت و کرامت مراجعین محجبه و اعمال مشوق‌های فردی و موردی

برنامه نهم: ارشاد و راهنمایی متخلفین و متمردين

اقدامات:

۱. تذکر، راهنمایی و ارشاد کارکنان و مراجعین نسبت به رعایت حدود پوشش و شئونات اسلامی مبتنی بر اصول امر به معروف و نهی از منکر
۲. اطلاع‌رسانی و نصب تابلو، بنر و تیزر در ورودی‌ها و منظر مراجعین با محتوای رعایت عفاف و حجاب اسلامی

۳. اجرای مفاد دستورالعمل ابلاغی شماره ۷۵۰۱/۳/م/۱۲ مورخ ۱۳۹۱/۸/۹ سازمان حراست کل کشور به کلیه دفاتر حراست دستگاه های اجرایی
۴. تذکر شفاهی و کتبی و معرفی به هیات های تخلفات اداری در صورت "عدم رعایت حجاب اسلامی" براساس بند ۲۰ از قانون تخلفات اداری، مصوبه ۱۳۷۲/۹/۷ مجلس شورای اسلامی و ابلاغ رییس جمهور وقت در تاریخ ۱۳۷۲/۹/۲۲
۵. پرهیز از برخوردهای سلیقه ای و غیرمنطقی با افراد بدپوشش و برخورد انضباطی به عنوان آخرین اقدام
۶. تفکیک مختلف ناآگاه و غافل از متمدین و مفروضین در مواجهه با افراد بدپوشش

برنامه دهم: نظارت و ارزیابی رعایت عفاف و حجاب

اقدامات:

۱. برقراری نظام هوشمند و منطقی رصد و نظارت بر رعایت عفاف و حجاب در دستگاه ذیربط
۲. ایجاد ضمانت های اجرایی مناسب و بازدارنده متناسب با ماهیت سازمان
۳. برگزاری مستمر نشست های ارزیابی عملکرد رده های تابعه و ارزشیابی انجام وظایف مربوطه در حوزه عفاف و حجاب
۴. سرکشی برنامه ای و موردی از واحدها و رده های تابعه با تأکید بر اجرای برنامه ها و رعایت ضوابط و مقررات در حوزه عفاف و حجاب
۵. اختصاص صندوق انتقادات و پیشنهادات در هر دستگاه به منظور بهره گیری از نظرات کارکنان و مراجعین
